

UVOD

U ovom seminarskom radu proučavat ćemo petu po redu menadžersku funkciju, funkciju kontroliranja. Kontrola se može definisati kao proces kojim se obezbjeđuje da stvarne aktivnosti odgovaraju planiranim. To je proces nadgledanja i korigiranja akcija u organizaciji s ciljem njihovog dovođenja u sklad s planovima. U okruženju preduzeća se stalno dešavaju promjene koje su doprinijele rastućem značaju ove funkcije. Često se može desiti da planovi koje menadžeri naprave „krenu naopako.“ U tom slučaju je važno imati „kontrolu nad situacijom“, i određenim radnjama, tj. učiniti da se ne dese negativne posljedice koje nekada znaju biti fatalne. Znači rukovodioci moraju poduzeti akciju da eliminiraju problem.

Definiciju kontrole, kao jednu od aktivnosti u procesu upravljanja preduzećem među prvima je dao Henry Fayol u svom poznatom djelu „General and Industrial Management“. Prema Fayolu kontrola podrazumijeva permanentnu provjeru stalnog ponašanja organizacije u odnosu na planirano, s ciljem da se sagledaju i otklone slabosti i greške i da se spriječi njihovo eventualno ponavljanje.

POJAM, SVRHA I KARAKTERISTIKE KONTROLE

Četri osnovne faze menadžmenta su:

1. Planiranje
2. Organizovanje
3. Implementacija
4. Kontrola

Posljednja po redoslijedu, ali podjednako važna kao prethodne tri menadžerske funkcije sa kojima čini cjelinu i čije usaglašeno i odgovorno sprovođenje obezbjeđuje uspješan menadžment proces.

Putem kontrole usmjeravaju se aktivnosti na ostvarenju planova, konstatuju odstupanja i predlažu akcije za otklanjanje zastoja i grešaka u ostvarivanju planiranih zadataka. Kontrolni sistem omogućuje reduciranje problema. Ako se plan ne ostvaruje rukovodioci moraju poduzeti akciju da eliminiraju problem koji je prouzrokovao zaostajanje. To je primarni zadatak kontrole. Za pojam kontrola vezani su i pojmovi: tržišna kontrola, birokratska kontrola, klan kontrola, revizija i kontrolni proces. Tržišna, birokratska i klan kontrola predstavljaju stilove kontrole.

Tržišna kontrola stavlja naglasak na upotrebu tržišnog mehanizma u ustanovljavanju standarda koji se upotrebljavaju u sistemu kontrole.

Klan kontrola je vrsta kontrole u kojoj radnici, grupe i društvo regulišu međusobne odnose, vrijednosti, poruke, norme, tradiciju, odredbe, vjerovanja i ostale organizacijske kulture.

Revizija je naknadno plansko i kritično prosuđivanje. Može biti interna i eksterna. Interna revizija predstavlja takav oblik finansijskog pregleda koji provode interni stručnjaci. Ona naglašava efikasnost i primjerenost upotrebljenih procedura. U velikim preduzećima postoje službe za internu reviziju, dok se u malim preduzećima interna revizija obavlja povremeno. Eksternu reviziju obavljaju ovlašteni revizori. Oni provjeravaju i komentarišu finansijske izvještaje za potrebe dioničara, države i drugih organa.

Kontrola je povezana sa drugim funkcijama menadžmenta, a posebno sa planiranjem. Važnost kontrole sastoji se od: mogućnosti, kreiranja boljeg kvaliteta, uspješnog savlađivanja promjena, uvođenja brzih ciklusa i većeg obrta, omogućavanja povratnih informacija. Potreba za kontrolom, kao funkcijom menadžmenta, nije uslovljena veličinom organizacije. Kontrola je neophodna kako u velikim tako i u malim i srednjim organizacijama.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com